

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Petro Compostellano Archiepiscopo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

PETRO COMPOSTELLANO
Archiepiscopo.

Epist. 137.
 Ve inter Eccle-
 siam Compo-
 stellanam &
 Bracarensem
 inter transla-
 tio observe-
 tur.
 Vide infra
 epist. 149.

Licet unum sit corpus Ecclesie, in quo Christus est caput, & universi fideles sunt membra, ille tamen qui à Christo Petra dictus est Petrus, etiam à Christo capite vocatus est caput, ipso testante, qui ait: *Tu vocaberis Cephas.* quod secundum unam interpretationem exponitur caput: quia sicut plenitudo sensuum abundat in capite, ad cetera verò membra pars aliqua plenitudinis derivatur, ita ceteri vocati sunt in partem solitudinis, solus autem Petrus assumptus est in plenitudinem potestatis: ad quem, velut ad caput, majores Ecclesie causae non tam constitutione canonica quam institutione divina merito referuntur: inter quas illa non minima reputatur quae inter Compostellanam & Bracaren. Ecclesias super quatuor episcopatibus, videlicet Colimbriensi, Lamecensi, Visensi, & Egitanienti, ex delegatione sedis apostolicae longo fuit tempore sub diversis iudiciis ventilata: quam nos auctore Domino, te, frater Archiepiscopo Compostellanensis, & venerabile fratre nostro M. Bracaren. si Archiepiscopo pro diffinitione hujus causae praesentibus, exacta diligentia curavimus terminare. Petebas siquidem à dicto Bracaren. Archiepiscopo quatuor praefatos episcopatus, asserens eos ad Compostellanam Ecclesiam jure metropolitico pertinere. Tuam autem intentionem fundare multipliciter nitebaris, per Privilegia, per Concilia, per historias, per divisiones, per famam, & per sententiam. Volens enim apostolica sedes Compostellanam Ecclesiam pro reverentia beati Iacobi Apostoli, cujus venerandum corpus in ea conditum requiescit, speciali privilegio decorare, dignitatem Emeritensis metropolis, quae peccatis exigentibus à longis retro temporibus usque nunc barbarica tenetur feritate captiva, eidem Ecclesiae cum integritate Lusitaniae provinciae liberali concessione donavit; sicut privilegia felicis mem. Calixti Papae praedecessoris nostri liquidò protestantur, tres de suffraganeis episcopatibus exprimens nominatim, videlicet Colimbriensem, Salamantinensem, & Abulensem, qui soli tunc in confessione Christiani nominis permanebant; ceteros autem generali donatione

concludens. Hos autem episcopatus de quibus quaestio vertebatur, ad Emeritensem pertinuisse metropolim per Emeritense nitebaris Concilium demonstrare: in quo xij. Episcopi, qui conveniant, se omnes esse de Lusitania provincia profitentur, dicentes in primo capitulo: *Convenientibus nobis omnibus Lusitaniae provinciae Episcopis &c.* qui post universa statuta Concilij, omnes cum suo Metropolitanano subscribunt, tam ex nomine sedium, quam etiam ex nomine personarum; inter quos Colimbriensis, Egitanientis, & Lamecensis expressè subscribunt. In octavo quoque capitulo ejusdem Concilij continetur, quod supplicante sanctae memoriae Orontio Episcopo Rex Recessundus inductus est ut reduceret atque restauraret Episcopos hujus provinciae Lusitaniae ad suae provinciae nomen atque Concilium; & sic demum secundum canonicas regulas decreto synodico, iudicij formula, & suae clementiae confirmatione ad nomen provinciae suamque metropolim sunt reducti. Quibus verbis indubitanter exprimi asserebas quòd hi quatuor episcopatus, qui usque tunc fuerant sub nomine provinciae Gallaciae, per sententiam sunt reducti synodicam: quorum unus videlicet ex reductis exprimitur fuisse Selva Egitanientis Episcopus, qui est unus de quatuor, quos omnes eadem quaestio apprehendit. Et ad majorem expressionem in subscriptionibus post Metropolitanum Selva primus cum tali adjectione subscribit. *Ego Selva Egitanientis Episcopus pertinens ad metropolim Emeriten. unà cum Archiepiscopo meo Proscio subscribo.* & quisque sequentium dicit ita similiter subscribo, intelligens totum cum verbo, idest, *pertinens ad Emeritensem metropolim.* Isidorus autem in Chronicis de Gothis, titulo de Suevis, restatur quòd Remismundus ad Lusitaniam transiit, Colimbriam pace deceptam diripit, Vlixbona quoque ab eo occupatur. Per quod videtur ostendi quòd tam Colimbria quam Vlixbona consistit in Lusitania. Plinius quoque narrat in libro secundo naturalis historiae, circa finem, quòd Durius è maximis Hispaniae fluminibus juxta Numantiam lapsus, dein Lusitanos à Gallacis determinat. Per quod apertè monstratur quòd cum quatuor episcopatus praedicti sint ultra Durium, non in Gallacia, sed in Lusitania

Epist. 137.
 Ve inter Eccle-
 siam Compo-
 stellanam &
 Bracarensem
 inter transla-
 tio observe-
 tur.
 Vide infra
 epist. 149.

sunt provincia constituti. Divisiones etiam multas produxisti de locis, ut asferis, non suspectis assumptas, & exhibitas sub testimoniis & sigillis authenticis: quæ connumerant hos quatuor episcopatus inter Emeritensis Ecclesiæ suffraganeos, & eosdem ipsi metropoli evidenter assignant. Per testes etiam ab adversa parte productos ostendere voluisti quod publica fama testatur hos episcopatus ad Emeritam spectavisse. Felicis quoque memoriæ Celestinus Papa prædecessor noster, cum in minori ordine constitutus legationis officio in Hispania fungeretur, de hac causa cognoscens, pro Compostellana Ecclesia contra Bracarensem sententiā promulgavit, sicut per multos testes tu ipse nixus es comprobare. Verum ex adverso dictus Bracarensis Archiepiscopus rationes huiusmodi frivolam asseverans, nixus est eas multipliciter infirmare, proponens quod privilegia donationis per suppressionem veritatis & falsitatis expressionem à Calixto Papa fuere surrepta. Suppressum est enim verum in illis de duobus præcedentibus privilegiis, quæ felicis recordationis Paschalis Papa super redintegratione ipsorum episcopatum concesserat in perpetuum Ecclesiæ Bracarensi. De possessione quoque quam eo tempore in præfatis episcopatibus Ecclesia Bracarensis habebat: quorum alterum per privilegia, reliquum verò per testes & instrumenta sufficienter ostendere satagebat. Expressum autem erat in illis falsum in eo quod Colimbriensis episcopatus dicebatur ad Emeritam pertinere, cum idem Bracarensis multis rationibus astruere niteretur tam Colimbriensem quam tres alios episcopatus ad metropolim respicere Bracarensem. In tantum enim Paschali Papæ, qui privilegia super redintegratione prædictorum episcopatum Ecclesiæ Bracarensi concessit, constituisse videtur hos episcopatus ad eandem Bracarensem Ecclesiam pertinere, quod ipse in litteris quas direxit Gunsalvo Colimbriensi Episcopo, manifestè testatur quod constat Colimbriensem Ecclesiam in Bracarensis provinciæ catalogo contineri. Vnde quia Toletanus Archiepiscopus ad mandatum ipsius Colimbriensem Episcopum non restituerat Ecclesiæ Bracarensi, privavit ipsum legationis officio, ut Bracarensis Archiepiscopus liberius in provincia sua iusti-

tiam exerceret. Emeritense verò Concilium non esse authenticum multipliciter asseverabat; tum quia non invenitur in aliquo authentico libro inter alia Concilia contineri; tum quia nec constructionem nec sensum, nec latinitatem in plerisque locis continere probatur; tum etiam quia contra canonicas sanctiones & apostolicæ sedis primatum aliquid videtur in eo esse statutum contra Episcopum qui non venerit ad Concilium, ut videlicet à Metropolitanò debeat in cella retrudi. Per undecimum quoque Toletanum Concilium, quod constat authenticum, nitebatur illud Emeritense Concilium improbare ratione temporis quod in utroque reperitur expressum, cum simul utrumque stare non possit, objiciens contra illud nonnullas alias rationes. Historias autem inductas sanè ac veraciter intellectas nihil ad propositum valere dicebat, sicut & per quasdam alias historias ostendere nitebatur; cum & iudex ecclesiasticus ad gentiles præsertim historias non debeat se convertere, quando per constitutiones canonicas vel scripta Romanorum Pontificum aut sacras auctoritates doctorum, ecclesiasticum potest negotium terminare. Divisiones etiam quas pro se pars tua induxit, invalidas asseverabat; tum quia longè plures & evidentiore divisiones pro sua sunt parte productæ; tum etiam quod in eodem quaternò quem contra prædictum Bracarensem Archiepiscopum produxisti, Lucense Concilium est inventum: in quo episcopatum Gallæciæ fuit facta divisio, per quam episcopatus, de quibus agitur, ad Gallæciam provinciam pertinere monstrantur. Famam verò dicebat contra se nullatenus esse probatam; sed nec sententiā præfati Legati alicujus fuisse momenti, cum in scriptis non inveniatur fuisse redacta, quamvis super tanto dicatur negotio fuisse prolata. Vnde nec nomen sententiæ habere meretur. Nec obstat si fortè dicatur quod fuerit amissa: quia qui casum allegat, debet casum probare. Testes autem qui de ipsa loquuntur sententiā, inter se omnino discordant, & in dicto, & in tempore, & in loco. Præterea cum talis sententiā non intelligatur super proprietate fuisse prolata, (Quia præsumi non debet ut apostolicæ sedis Legatus tam arduum negotium, & difficile, velut indiscussum subito diffinierit,

Concil. Emerit.
c. 7.

cum

cum etiam pars tua postea litteras apostolicas impetrarit, quibus districtè præcipiebatur Archiepiscopo Bracarensi ut hos episcopatus Compostellano Archiepiscopo restitueret, & facta restitutione, si super hoc agere vellet, ordine post judicio experiri) patet quòd illa sententia super possessione duntaxat causa contumaciæ fuit lata. quod ipsi testes magis dicere comprobantur. Vnde cum Bracarenfis Ecclesia se postea judicio præsentaverit, & causa postmodum fuerit ab apostolica sede commissâ, morâ purgatâ talis sententia expiravit. His aliisque rationibus intentionem tuæ partis multipliciter elidere nitebatur. Vnde licet auctore non probante is qui convenitur, etsi nihil præstiterit, absolvatur, ad ostendam tamen evidentiùs suæ partis justitiam, hos episcopatus ad Bracarensem metropolim pertinere satagebat ostendere, per privilegia videlicet, & Concilia, confessiones, & divisiones, præscriptiones, & instrumenta. Si enim privilegia privilegiis conferantur, sua dicebat privilegia debere præferri, cum & plura sint numero, x. videlicet Romanorum Pontificum, inter quæ post tria privilegia Paschalis secundi, est & privilegium Calixti Papæ, qui nominatim hos episcopatus redintegravit & confirmavit Ecclesiæ Bracarensi. Quorum videlicet privilegiorum septem sunt redintegrationis & confirmationis; tria verò sequentia, videlicet Eugenij, & Adriani, & Alexandri, sunt etiam concessionis perpetuæ, per quæ totum videtur negotium diffiniri. In secundo verò Bracarensi Concilio, de quo non dubitatur quin sit authenticum, cõtinetur expressum quòd Episcopi Gallaciæ cum suis Metropolitanis ad illud Concilium convenerunt, & in eorum numeratione isti quatuor continentur: qui post statuta Concilij cum aliis cõepiscopis tam ex nomine personarum quàm ex nomine sedium expressè subscribunt. Vnde liquidò patere dicebat quòd & Gallaciæ sunt provinciæ, & ad metropolim pertinent Bracarensem. Confessus es etiam tu ipse frequenter in jure quòd omnes Episcopi qui primo Bracarensi Concilio affuerunt, indubitanter pertinent ad metropolim Bracarensem. Sed per quoddam capitulum secundi Concilij Bracarensis apertè probatur quòd hi quatuor interfuerunt primo Concilio Bracarensi, cum ad secun-

dum Concilium Bracarense convenisse dicantur Episcopi, tam ex Lucensi synodo, quàm etiam Bracarensi, & inter eos qui ex Bracarensi synodo convenisse dicuntur, isti quatuor nominantur. Porro secundum Bracarense Concilium non præcessit Bracarensis synodus, nisi prima. Constat ergo quòd isti quatuor fuerunt in prima synodo Bracarensi. Vnde videtur colligi manifestè quòd isti quatuor juxta præmissam confessionem tuam indubitanter pertinent ad Ecclesiam Bracarensem. Scriptura quoque Lucensis Concilij, quæ continetur in libro à tua parte producto, indicat hos quatuor episcopatus, secundum divisionem quam facis, ad Bracarensem metropolim pertinere. Quam etiam divisionem tres Romani Pontifices dicuntur in privilegiis Bracarensi Ecclesiæ confirmasse. Pluralitatis quoque ratio, secundum quam dicitur quia prævalet sententia plurimorum, divisiones suas, quæ longè plures sunt numero, præfert divisionibus partis tuæ. Sed & ratione temporum ei perpetuum silentium imponere nitebatur, cum à primo Bracarensi Concilio usque ad Emeritense Concilium per spatium centum & septem annorum hos quatuor episcopatus Bracarenfis Ecclesia deberet possidisse. A tempore quoque Paschalis secundi, qui hos episcopatus redintegravit Ecclesiæ Bracarensi, usque ad tempora trium judicum quibus hæc causa fuit primò commissâ, præscriptionis tempus constat fuisse completum, per quod Ecclesia Bracarensis hos episcopatus juxta suam assertionem inconcusè possedit. Rescripta quoque Paschalis transmissa Tolerano Archiepiscopo & Episcopo Colimbriensi, de quibus est superius prælibatum, id ipsum, ut asserit, evidenter ostendunt. Porro tu respondebas quòd post latam pro te ab apostolica sedis Legato sententiam, jam non tenebaris ad has aut alias rationes quæ contra rei judicatæ auctoritatem inducebantur aliquid respondere; nisi quòd sine præjudicio tuo, licet ex abundantia satisfacere sustinebas, asserens possessionem Bracarenfis Ecclesiæ per testes non esse probatam, cum quidam testium ad probationem inveniuntur inutiles, alij verò probentur mendaces. Litteræ quoque Paschalis, quibus eandem possessionem astruere satagebat, contrarium potiùs astruere videbantur. Sed & pri-

vilegia Paschalis ejusdem, quæ suæ confessionis privilegium præcesserunt, in multis reprehensibilia denotabas; primò secundùm formam, & in bulla, & in scriptura; secundò juxta continentiam, & in enumeratione sedium, & in falsitate suggestionum. Persona quoque quæ illa privilegia, videlicet secundum & tertium, impetravit, merito suæ pravitatis reddidit illa suspecta, Mauritius scilicet, qui postea fuit hæresiarcha, in apostolicam sedem intrusus: qui qualis extiterit, litteræ Gelasij Papæ missæ ad Viennensem Archiepiscopum apertè depingunt. Præterea contra rei judicatæ auctoritatem impetrata sunt illa rescripta, sicut probatur per Emeritense Concilium; in quo per decretum synodicum & judicij formulam secundùm canonicas regulas illi Episcopi videntur fuisse reducti. Postremò dicti Legati sententia lata est contra ipsa. Quibus, si tunc fuerunt exhibita, derogatum est per sententiam. Si autem exhibita non fuerunt, occasione instrumentorum noviter repertorum auctoritas rei judicatæ non potest ulterius attentari. Tua verò privilegia multipliciter asserebas omni suspitione carere, quorum veritas constat ex apostolicæ sedis archiviis, in cujus regestis fideliter continentur: quæ adversæ partis privilegiis comparata, certa debent ratione præferri; quia tua sunt privilegia donationis certa & absoluta; sua verò sunt privilegia confirmationis seu redintegrationis, conditionalia tantùm, & respectiva. Nec oportebat in tuis privilegiis fieri mentionem suorum præcedentium, quibus nihil juris acquirebatur quod istis posset obsistere, cum & aliàs nullius debeant reputari momenti. Nam inter scripturas quæ paritatis aliquid habere videntur, scilicet in litteris commissoriis, invenitur hoc observari. Secundum verò Bracarense Concilium, quod in superficie tantùm dicebas tibi posse aliquatenus obviare, fideliter intellectum asserebas tibi nequaquam obsistere, cum illa verba quibus Episcopi Gallaciæ dicebantur ad aliud Concilium convenisse, notarij tantùm seu compilatoris extiterint: quæ non habent auctoritatem Concilij, cum in toto Concilio nihil inveniatur statutum vel factum omnino quod ad recognitionem pertineat, ut isti sint de Gallaciæ, vel ad Metropolitanum Gallaciæ quoquo modo perti-

neant. Respondebas etiam aliter, quòd quia Rex Gallaciæ, ut ex veteribus constare dicebas historiis, occupaverat de provincia Lusitaniæ has quatuor civitates, ad eas sui regni nomen extenderat, ut per quandam æquivocationem totum etiam regnum Gallaciæ diceretur; & ita non secundùm limitationem provinciæ, sed secundùm occupationem regni, dicti sunt illi Episcopi de Gallaciæ. Quod inde maximè comprobari dicebas, quia postquam illa regnorum scissura, quæ huic nominationi causam præstiterat, est sublata, reductæ sunt hæ civitates ad suæ nomen provinciæ; ut jam non Gallaciæ, sed Lusitania nominentur, sicut apertè probari dicebas ex sequenti postea Emeritensi Concilio, in quo dicitur ad provinciæ suæ nomen reducti. Nec ex eo probantur ad Bracarensem metropolim pertinere, quia interfuerunt Concilio Bracarensi, vel etiam subscriperunt, cum constet Narbonensem per multa tempora venisse ad Concilia Toletana; nec tamen Toletana metropolis aliquid juris habuit in Ecclesia Narbonensi. sed mandato Regum illa siebant. quod magis violentum quàm justum præsumitur extitisse. Prædictam verò confessionem, qua recognovisti in jure omnes Episcopos qui interfuerunt primo Concilio Bracarensi indubitanter ad Bracaren. metropolim pertinere, in nullo tibi posse præjudicare dicebas: quia sive Concilium intelligantur personæ, sive statuta, stare non potest quòd ad secundum Bracarense Concilium Episcopi tam de Lucensi quàm de Bracarensi Concilio convenissent; sed per illam enormitatem, quæ statuta fuit in suo Lucensi Concilio, mandaverat Rex propter dilationem provinciæ, ut sex episcopatum sui regni Pontifices facerent Concilium apud Lucum, & sex alij apud Bracaram. Et ideo dicebantur sex ad unum Concilium & sex ad aliud pertinere, & de utroque Concilio apud Bracaram, quasi de utraque Concilij assignatione, venisse. Cujusmodi significationem nominis approbari dicebas ex epistola quam Martinus Bracarensis Archiepiscopus ex certa scientia dirigit ad Episcopos Lucensis Concilij, non quòd tunc celebraretur ibi id Concilium, cum idem M. legatur illi Concilio affuisse, sed ad Episcopos qui tenebantur ex prædicto Regis mandato temporibus suis

illuc ad Concilium convenire. Emeritense verò Concilium authenticum esse multis rationibus astruebas : tum quia cum aliis Conciliis continetur in libro qui Corpus canonum appellatur, quem Alexander Papa per interlocutionem authenticum approbavit : tum quia de ipso Concilio sumptum est illud capitulum, *Priscis quidem canonibus*, quod continetur in corpore Decretorum. Vnde respondens ad rationes præmissas, quæ contra hoc Concilium sunt objectæ, omnes quasi frivolas ostendere nitebaris. Divisiones autem quæ pro Bracarenſi Ecclesia sunt productæ, omnes de locis sibi subjectis, & ideo suspectis, proponebas assumptas, in quorum armania propter hanc causam facile potuerunt corruptæ submitti. Tuæ verò divisiones omnes sunt secundum statum antiquum, vel de locis non tibi sed sibi subjectis assumptæ, (unde amplius illis contra se credi debet) vel de remotis provinciis, apud quas non extitit causa corruptionis vel suspitionis prædicta; quas etiam protulisti sub testimoniis & sigillis authenticis, quibus & canones & veteres scripturas concordare dicebas. Præscriptiones autem ex quibus etiam adversus verum dominum competit actio, nedum quòd exceptio competat præſidentibus, multis rationibus annullabas, asserens quòd Bracarenſis Ecclesia in prædictis episcopatibus nullam possessionem obtinuit, & ideo nihil in eis omnino præscripsit. Deinde si possessionem aliquam habuisset, sententia quæ super his lata probatur, ex Emeritensi Concilio vim præcedentis præscriptionis penitus vacuasset. Sequentis verò præscriptionis effectum præfati Legati sententia penitus interruptit. Ipse verò Archiepiscopus Bracarenſis contra reductionem Episcoporum quæ dicitur in Emeritensi Concilio decreto synodico & iudicij formula facta fuisse, multipliciter allegabat. Primb, quia synodus illa, cujus auctoritate dicitur facta fuisse reductio, nequaquam apparet, nec scitur à quibus, vel ubi, vel quando, vel quare fuerit celebrata, utrum generalis an provincialis extiterit, & utrum auctoritate Romani Pontificis an alicujus tantum Archiepiscopi fuerit ordinata. Deinde si mentio fiat in aliquo documento de alio, nihil ex secundo probabitur documento, nisi & primum, de quo mentio facta fuerat, proferatur.

Præterea cum secundum Concilium Bracarenſe præceſſerit Emeritense Concilium, & celebrius habeatur, ut de quo plura sunt assumpta capitula in corpore Decretorum, patet profectò quòd illud debet isti præferri, nec illi per istud potest in aliquo derogari, sicut cautum habetur in canone : quia quoties in gestis Conciliorum discors sententia invenitur, illud est præferendum cujus antiquior & potior extat auctoritas. Rursus non probantur ullatenus isti quatuor Episcopi fuisse reducti, sed de solo Selva Egitanienſi Episcopo dicitur quòd unus fuerit de reductis, & ipse solus in subscriptione profiteretur expressè se ad Emeritensem metropolim pertinere; quamvis & ipse Selva Egitanienſis Episcopus non intelligatur unus de reductis ad Emeritensem metropolim, sed potius ad diocesim propriam, sicut ex eodem capitulo Emeritensis Concilij comprobari dicebat, in quo de illo dicitur quòd ad debitam diocesim redijt. Cum igitur synodus illa minime proferatur cujus iudicio & decreto in Emeritensi Concilio dicuntur reducti, patet quòd illa reductio per Emeritense Concilium non probatur. Ad hæc respondebas, quòd major est auctoritas approbati Concilij quam unius solummodo documentij, & ideo dubitari non debet quin verum sit quòd asseritur ab Episcopis in Concilio congregatis, à quibus asseritur illa reductio facta fuisse decreto synodico iudicij formula secundum canonicas regulas; sicut & dicitur in primo Concilio Bracarenſi quòd Thuribius Notarius à Papa Leone ad synodum Gallæciæ missus fuit; nec tamen illa synodus invenitur. & in primo concilio Toletano mentio fit de statutis Lusitanorum Episcoporum; & tamen non invenitur synodus in qua illa fuerint constituta. Moyses quoque in libro Numeri mentionem facit de libro bellorum Domini: qui tamen nusquam apparet; & tamen creditur ita fuisse sicut Moyses narrat in illo volumine contineri. Auctoritas autem alicujus Concilij non ex eo solo major existit quòd extat antiquior, sed quòd potior. Alioquin Bracarenſe Concilium Lateranenſi Concilio præferretur. Sed illorum duorum Conciliorum par extat auctoritas, cum provinciale fuerit utrumque, & ambo dicantur pariter ab apostolica sede recepta. Cum autem inter Episcopos Emeri-

Hhh ij

10. 4. 3. 6.
Priscis.

31. 9. 2. cap.
Hoc ipsum.

tenfis Concilij tantum hi quatuor inveniuntur inter Episcopos Gallæciæ nominati, sicut dicitur in secundo Concilio Bracarenfi, patet quod de his quatuor debet intelligi quod ad nomen provinciæ sunt reducti, quia non possunt intelligi fuisse reducti, nisi qui fuerunt abducti. Vnde facta reductione in tertio Concilio Bracarenfi, quod secutum est Emeritense Concilium, nullum istorum quatuor legitur extitisse. Postquam igitur hæc & alia fuerunt utrinque prudenter ac subtiliter allegata, quorum multa propter prolixitatem superflua in hac pagina prætermisimus annotare, partes ad amicabilem compositionem induximus diligenter: quæ tandem per Dei gratiam, nostra sollicitudine mediante, ad hanc compositionis formam libera voluntate venerunt, ut de quatuor prædictis episcopatibus duo assignarentur Compostellan. metropoli, & duo relinquere metropoli Bracarenfi. Nos autem habito super hoc cum fratribus nostris diligenti tractatu, compositionem ipsam duximus approbandam, intelligentes eam æquitati canonica concordare. Cum enim Visensis Episcopus cum Episcopis Gallæciæ interfuerit secundo Concilio Bracarenfi, & Emeritensi Concilio non affuerit, in quo plenus suffraganeorum numerus Emeritensis metropolis legitur affuisse, (unde nec potest unus de reductis intelligi, cum etiam inter alios suffraganeos Bracarenfis Ecclesiæ in suis privilegijs numeretur, in privilegijs autem Compostellan. Ecclesiæ Visensis Episcopus nullatenus habeatur) sæpeditum Archiepiscopum Bracarensem nomine Bracarenfis Ecclesiæ ab impetitione tua, nomine Compostellanæ Ecclesiæ, super eodem episcopatu duximus absolvendum; tibi super hoc perpetuum silentium imponentes. Lamecensem autem & Egitanensem episcopatus, quos ad Emeritensem pertinuisse metropolim certis didicimus rationibus & validis argumentis, de consilio fratrum nostrorum adjudicavimus Compostellanæ metropoli, ipsum Bracarensem Archiepiscopum super illis nomine Bracarenfis Ecclesiæ condemnantes. Episcopatum autem Colimbriensem, licet eisdem rationibus cognoverimus ad Emeritam spectavisse, quia tamen Iriensis episcopatus auctoritate sedis apostolicæ subtractus est ec-

clesiæ Bracarenfi, & sede mutata, pro beati Iabobi reverentia totus concessus est Compostellæ, in recompensationem ipsi Archiepiscopo & Ecclesiæ Bracarenfi concessimus perpetuo retinendum. In tantum autem illa forma compositionis tibi complacuit, quod pro bono pacis liti cessisti, & petitioni renuntiavisti omnino, super duobus Ecclesijs, videlicet sancti Fructuosi, & sancti Victoris, & medietate Bracaræ cum pertinentijs suis omnibus, de quibus cum alijs fuit facta commissio, refusans quicquid juris in illis habuisti vel potuisti habere, renuntians quoque sententiæ quæ super eis pro Compostellana Ecclesiæ contra Bracarensem fuerat promulgata, super qua coram nobis aliquandiu fuerat litigatum. Nulli ergo &c. diffinitionis, absolutionis, & concessionis &c. Datum Laterani.

In eundem ferè modam scriptum est Bracaren. Archiepiscopo.

BRACAREN. ARCHIEPISCOPO.

Q Valiter veteres sed non inveteratas usque ad nostra tempora quaestiones inter Compostellanam & tuam Ecclesias tam prædecessorum nostrorum quam nostris etiam temporibus diutius agitatae non sine multa sollicitudine ac labore nos & fratres nostri exacta diligentia curaverimus terminare, tua fraternitas, quæ omnibus præfentialiter interfuit, non ignorat, & hoc ipsum ex rescriptis apostolicis rei processum plenius continentibus liquido declaratur. Volentes autem ut apostolicæ sedis sententiæ perpetuam obtineant firmitatem, & quod lites extinctæ in recidivam contentionem ulterius non resurgant, fraternitati tuæ per apostolica scripta mandamus quatenus statutis apostolicæ sedis obediens humiliter & devotè, quæ à nobis ad perpetuam pacem prædictarum Ecclesiarum sunt sine personarum acceptione salubriter instituta, de cetero studeas irrefragabiliter observare, venerabiles fratres nostros Vlixbonensem, Elborensem, & Lamecensem Episcopos, & eorum Ecclesias, & dilectos filios Clerum ac populum per Egitanensem diocesim constitutos, Compostellano Archiepiscopo & ejus Ecclesiæ, sicut à nobis est ordinatum, obedire sine qualibet difficultate dimittens, quos tu & venerabilis frater noster Colim-

*Epist. 114.
Ejisdem ab
guntani.*